

Dosarul nr. 2ra-278/2023
2-21089079-01-2ra-20022023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Sandu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Țurcan, O. Cojocaru, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

20 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Igor Conoval, în interesele și numele lui Titu Moldovan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva lui Titu Moldovan cu privire la obligarea înlăturării construcției adiacente a apartamentului, gardului capital și a copacilor decorativi, cu crearea zonei de protecție regulamentare a rețelelor termice și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 25 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 14 iunie 2021, S.A. „Termoelectrica” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Titu Moldovan, solicitând obligarea lui Titu Moldovan de a înlătura construcția (construcția adiacentă apartamentului, gardului capital și a copacilor decorativi) din str. xxxxx, nr. xxxxx, mun. Chișinău, cu crearea zonei de protecție regulamentare a rețelelor termice (2m din ambele părți ale traseului termic), încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, prin procesul-verbal de constatare nr. 40-31 din 24 martie 2021, la adresa str. xxxxx, nr. xxxxx, mun. Chișinău, a fost stabilită amplasarea nemijlocită pe rețelele termice de apă caldă și menajere subterane, cu diametru de 100 mm și în zona de protecție a acestora, a unei construcții adiacente apartamentului cu fundament de beton, pereți din blocuri fortan, a gardului capital și a copacilor decorativi, proprietar fiind Titu Moldovan.

Totodată, a menționat că, amplasarea construcției nu a fost coordonată/avizată cu întreprinderea energetică, iar aflarea acestora pe traseul termic exclude accesul reprezentanților, mașinilor și a tehnicii speciale la rețelele termice în vederea descoperirii, deservirii și exploatării acestora. Încălcarea regulilor de protecție a rețelelor termice reduce fiabilitatea furnizării energiei termice.

Construcția a fost efectuată cu ignorarea prevederilor actelor normative în vigoare, fapt constatat prin hotărârea din 06 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin hotărârea din 04 aprilie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de S.A. „Termoelectrica”. S-a obligat Titu Moldovan de a înlătura construcția adiacentă apartamentului, a gardului capital și a copacilor decorativi din strada xxxxx, nr. xxxxx, mun. Chișinău, cu crearea zonei de protecție regulamentare a rețelelor termice (2 metri din ambele părți ale traseului termic). S-a perceput de la Titu Moldovan în folosul S.A. „Termoelectrica” cheltuielile de judecată privind plata taxei de stat, în mărime de 100 de lei.

În dezacord cu hotărârea primei instanței, Titu Moldovan a declarat apel.

Prin decizia din 25 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Titu Moldovan și s-a menținut hotărârea din 04 aprilie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În consolidarea soluției, instanța de apel a reținut că, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele raportului juridic litigios și a adoptat soluție de admitere a acțiunii.

Prin amplasarea construcției adiacente apartamentului, a gardului capital și a copacilor decorativi în zona de protecție a rețelelor subterane, sunt încălcate prevederile art. 27 din Legea cu privire la energetică nr.174 din 21 septembrie 2017. Relevante speței au fost considerate prevederile art. 31 alin.(1), (2) lit.a),b) din Legea cu privire la energia termică și promovarea cogenerării nr.92 din 29 mai 2014.

Redând prevederile art. 27 alin. (1), (2) din Legea cu privire la energetică nr. 174 din 21 septembrie 2017, a mai indicat că, potrivit tabelului A.2 „pozarea subterană a rețelelor termice” din NCM G.04.07:2014 cu privire la „Rețelele termice” aprobat prin ordinul Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor nr.202 din 31 decembrie 2014, prevede că distanța pe orizontală de la rețelele termice subterane cu diametru mai mic de 500 mm, până la construcții și instalații, e necesară a fi nu mai mica de 2 m. Potrivit pct. 40 din Regulamentul cu privire la furnizarea și utilizarea energiei termice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.434 din 09 aprilie 1998, care prevede că, este interzis ca pe traseele conductelor termice, inclusive pe culoarele de acces, să se ridice construcții, să se depoziteze materiale, să se execute lucrări subterane sau orice alte lucrări care ar dăuna exploatării și ar bloca accesul la conducte și la stațiile termice.

Conform schemei de amplasare a construcției, precum și a foto-tabelului anexate la materialele dosarului, se atestă faptul că apelantul încalcă zona de protecție a rețelelor termice prin amplasarea construcției adiacente apartamentului, a gardului capital și a copacilor decorativi din str. xxxxx, nr. xxxxx, mun. Chișinău, creând impedimente pentru exploatarea rețelelor termice și blochează accesul la conductele termice în vederea deservirii și exploatării acestora de către S.A. „Termoelectrica”. Acest fapt se demonstrează și prin hotărârea nr.4A-272/17 din 06 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, potrivit căreia instanța de judecată l-a recunoscut vinovat pe contravenientul Titu Moldovan de comiterea contravenției prevăzute de art.179 din Codul contravențional, însă faptul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională, nu înlătură încălcarea legislației de către apelantul Titu Moldovan pentru executarea lucrărilor de construcție atât în lipsa autorizației de construire, cât și în zona de protecție a rețelelor termice, contrar prevederilor legale evidențiate mai sus.

Apelantul, prin cererea de apel, a recunoscut faptul că, construcțiile adiacente apartamentului, gardul capital și copacii decorativi au fost construite cu încălcarea zonei de protecție a rețelelor termice. Acest fapt se mai confirmă și prin solicitarea acestuia de a i se elibera condiții tehnice pentru strămutarea rețelelor termice, condiții tehnice care i-au fost eliberate la data de 26 martie 2021 valabile până la 26 martie 2023.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele apelantului cu referire la acțiunile contradictorii ale intimitei, care, deși, a eliberat condiții tehnice, totodată la acționat în judecată, or, în temeiul pct. 175 din Regulamentul privind furnizarea energiei termice aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 23/2017 din 26 ianuarie 2017, în cazul în care proprietarul terenului sau al imobilului pe care este amplasată legal rețeaua termică solicită reamplasarea acesteia, proprietarul terenului sau al imobilului va obține acordurile proprietarilor sau ale deținătorilor legali ai terenurilor unde urmează să fie reamplasată rețeaua termică și va suporta toate cheltuielile legate de reamplasarea rețelei termice.

Deși condițiile tehnice au fost eliberate încă la data de 26 martie 2021, apelantul până în prezent nu a întreprins acțiuni în scopul executării strămutării rețelelor termice, lucrările respective fiind posibile de executat doar în perioada inter sezonieră.

La 06 februarie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.137), avocatul Igor Conoval, în numele și interesele lui Titu Moldovan, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 25 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, în alt complet de judecată (f.d.138-140).

În motivarea recursului, s-a invocat prin prisma prevederilor art.432 alin.(2) lit.a), c), alin.(4) din Codul de procedură civilă, încălcarea normelor de drept material prin neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată și interpretarea în mod eronat a legii. Instanța de fond și instanța de apel nu au constatat și nu au elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță la înlăturarea construcției adiacente apartamentului, iar concluziile primei instanțe și instanței de apel sunt în contradicție cu probele prezentate. Instanța de apel a examinat în mod superficial argumentele, nu a dat apreciere corectă a probelor prezentate, a constatat greșit starea de fapt a lucrurilor, a interpretat în mod eronat legea.

Totodată, a opinat că, instanța de apel nu a ținut cont că, prin hotărârea din 06 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 179 din Codul contravențional, iar cauza contravențională a fost încetată conform prevederilor art. 30 alin. (2) din Codul contravențional. Prima instanță și instanța de apel nu au luat în considerare că, la 16 martie 2021, S.A. „Termoelectrica”, la adresarea sa, a emis condiții tehnice pentru reamplasarea rețelelor termice. Conform acestor condiții tehnice, urmează să prezinte S.A. „Termoelectrica” documentația de proiect și autorizația de construcție, fiindu-i acordat termen pentru îndeplinirea acestor condiții tehnice- 2 ani, până pe 16 martie 2023. Astfel, la 24 august 2021 s-a adresat către Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a Consiliului mun.Chișinău și a solicitat eliberarea schemei de amplasare a rețelelor inginerești, pentru examinarea posibilității strămutării rețelelor termice, însă nu a primit răspuns la cererea adresată, fiind notificată despre acest fapt S.A. „Termoelectrica”. Ultima stabilind

condițiile tehnice pentru reamplasarea rețelelor termice valabile până la 16 martie 2023, prin adresarea în instanță de judecată cu acțiune civilă la 14 iunie 2021, încalcă propriile angajamente și acte semnate, deși urma să se adreseze în instanță doar după 16 martie 2023. Instanța de apel nu a ținut cont de faptul că, în lipsa unui preaviz și preîntâmpinare din partea reclamantului, s-a depus cerere de chemare în judecată, fără a se lua în considerare că Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a Consiliului mun.Chișinău nu a eliberat schema de amplasare a rețelelor ingineresti.

Copia recursului declarat, prin scrisoarea datată cu 20 februarie 2023 (f.d.146), a fost expediată în adresa intimatului și a fost recepționată la 24 februarie 2023, conform avizului de recepție (f.d.157).

La 23 martie 2023, intimatul S.A. „Termoelectrica” a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea respingerii acestuia.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 25 octombrie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 06 februarie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.137).

Materialele cauzei atestă expedierea copieii integrale a deciziei instanței de apel către participanții la proces, la data de 06 decembrie 2022, prin intermediul poștei electronice inclusiv (f.d.131). Astfel, recursul declarat este în termen.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Recursul declarat de avocatul Igor Conoval, în numele și interesele lui Titu Moldovan, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat de avocatul Igor Conoval, în numele și interesele lui Titu Moldovan, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 430 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, sunt în drept să declare recurs: a) părțile și alți participanți la proces; b) martorul, expertul, specialistul, interpretul și reprezentantul, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

Completul precizează că, recursul împotriva deciziei din 25 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost semnat electronic de către avocatul Igor Conoval, în numele recurentului Titu Moldovan (f.d.138-140).

În conformitate cu art. 8 alin.(1), (2), (3) din Codul de procedură civilă părțile, alți participanți la proces au dreptul să fie asistați în judecată de către un avocat ales ori desemnat de coordonatorul oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat sau de un alt reprezentant, în cazurile prevăzute de prezentul cod. Asistența juridică poate fi acordată în orice instanță de judecată și în orice fază a procesului. Modul de acordare a asistenței juridice se stabilește de prezentul cod și de alte legi.

Art. 75 alin. (1), (1¹) din Codul de procedură civilă stipulează că în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat. Persoanele fizice pot fi reprezentate în instanța de judecată de către soț/soție, părinți, copii, frați, surori, bunei, nepoți dacă aceștia sunt licențiați în drept și sunt împuterniciți printr-o procură autenticată notarial.

În contextul prevederilor art. 80 alin. (7) din Codul de procedură civilă, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

În conformitate cu art. 81 alin. (1) din Codul de procedură civilă, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

În speță, la materialele cauzei se atestă existența mandatului avocațial, Seria MA nr. 1743649 din 14 iunie 2022, pe numele avocatului Igor Conoval, eliberat din numele lui Titu Moldovan și contrasemnat pe verso (f.d.94), însă versoul acestuia reflectă doar: „În conformitate cu art.81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, împuternicirile avocatului sunt:”, însă nu are inserate împuternicirile acordate, inclusiv dreptul de a ataca hotărârea judecătorească.

Conform art. 60 alin. (1), (2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, avocatul acordă asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în formă scrisă. Contractele de asistență juridică încheiate în formă scrisă de avocați și avocați stagiați, investite cu formulă executorie, au putere de titlu executoriu la data exigibilității creanței și oferă dreptul la executare silită extrajudiciară, fără adresarea unei cereri în instanța de judecată sau către notar, dacă părțile au convenit aceasta, în mod expres, în contract. Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

De altfel, pct. 6 subpct.2) din Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar

nr. 158 din 28 februarie 2013, stipulează că, formularul mandatului avocatului conține următoarele elemente obligatorii: pe verso se înserează: a) împuternicirile avocatului; a¹) numele și prenumele clientului; b) semnătura clientului sau, după caz, a avocatului.

Totodată, pct. 8 reglementează că, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art.81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege. Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul „Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sunt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, la data declarării recursului împotriva deciziei instanței de apel din 25 octombrie 2022, de către avocatul Igor Conoval, în interesele și numele lui Titu Moldovan, avocatul nu avea împuterniciri în acest sens rezultând din prevederile legale amintite anterior. Or, în sensul art. 81 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dreptul de a ataca hotărârea judecătorească, urma a fi indicat expres.

În conformitate cu art. 433 lit. c) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În corolar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de avocatul Igor Conoval, în interesele și numele lui Titu Moldovan, ca fiind semnat de o persoană în lipsa împuternicirilor în acest sens.

În conformitate cu art. 433 lit. c) din Codul de procedură civilă, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de avocatul Igor Conoval, în interesele și numele lui Titu Moldovan, împotriva deciziei din 25 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi